

Josep Manuel San Abdón. Saó, València, abril de 2005.

A voltes amb la tradició

Amb aquesta novel·la, Vicent Usó va quedar finalista de la darrera edició del Premi Sant Jordi. La història que se'ns conta transcorre en una petita població marinera, de difícil accés, situada en un lloc indeterminat, durant el segle XVII. Els fets que s'hi esdevingueren ens són narrats per un romancer ambulants. La novel·la comença amb la presentació d'alguns dels personatges que habiten el poble, mariners en la seua majoria, que es reuneixen en l'única taverna que hi ha, El Gos Negre, és una nit en què el xaloc bufa de valent i la mar està embravida, tot desaconsella endinsar-s'hi, però el patró major de la confraria i protagonista de la novel·la, Abdó, diu que mai no s'havia suspés la prova de natació que es fa en honor de sant Gervasi, patró del poble, i que adjudica al guanyador el millor lloc per a pescar durant l'any següent. Això desemboca en una tragèdia.

Posteriorment arriba al poble una companyia de còmics ambulants, amb els quals viatgen dues dones, una vella fetillera, anomenada Berta, i Enna, una jove molt bella, a la qual la primera havia rescatat de la mar quan era petita, i que té amb la mar una relació molt especial. Entre Enna i Abdó sorgeix una història d'amor. Per a impressionar Enna, Abdó decideix anar a pescar el mític Peix de Peixos, ja que, segons diu la llegenda, aquell que siga capaç de capturar-lo dominarà la mar. En absència d'Abdó, uns fets tràgics provocaran la mort de Berta i la fugida d'Enna. Quan Abdó torna de la seua aventura, inicia un gran viatge a la recerca de la seua estimada. És a partir d'aquest moment en què trobem les pàgines més interessants del llibre.

Però, darrere d'aquesta història trobem un homenatge a la tradició literària. El començament ens remet al Romanticisme, amb aquell paisatge fosc, amb aquella mar indomable que aboca a la tragèdia; Berta amb les seues arts màgiques, ens remet a La Celestina; la mitologia clàssica també és present a través d'Enna, la qual té alguna cosa de sirena, aquells sers mitològics que, meitat dona, meitat peix, amb els seus cants tornaven bojós els mariners. Un altre mite és el d'Ícar, el qual, a més, dóna títol al llibre; aquest personatge mític va escapar del laberint en què estava tancat amb unes ales de cera, però desobeint els consells de son pare, es va apropar massa al Sol i se li van fondre. La lluita contra el Peix de Peixos ens recorda Moby Dick de Herman Melville. Finalment, farem referència al viatge que emprén Abdó a la recerca d'Enna per tot el món, i que ens remet als grans llibres de viatges: L'Odissea d'Homer, L'Eneida de Virgili, La Divina Comèdia de Dante, passant per Tirant lo Blanc de Joanot Martorell o El Quijote de Cervantes.

Un aspecte molt destacat del llibre és la creació que es fa del llenguatge, sovint amb un marcat to líric. També és present la influència cinematogràfica, com ja hem vist en altres novel·les de l'escriptor de Vila-real, la descripció de la taverna, de la lluita dels homes contra el mar, o la d'Abdó contra el Peix de Peixos, formen part del nostre imaginari d'espectadors de cinema.

Les ales enceses és una novel·la arriscada, com ja va ser l'anterior, Crònica de la devastació, una novel·la que va creixent a mesura que ens endinsem en la seua

lectura i que deixa un solatge que ens fa fruit, sobretot, quan ja l'hem acabada de llegir.